

Das Latweefchu lauschu draugs.

1835. 28. Merz.

13ta lappa.

Jaunas sinas.

No Pehterburges. Zeenigam Pehterburges general-superdentam pascham gan peenahzahs, to jaunu Pehterburges Latweefchu saldatu-mahzitaju Rnie-riem, pahr kurra eefwehtifchanu meh's jau totâ lappâ effam stahstijufchi, no basnizas-teefas puffes pee winna draudses eewest, bet pats ne prasdams latwiffi luhdse zeenigu Balkas aprinka prahwestu un Allukfnes mahzitaju Rûhl, — kas no Widsemmes mahzitaju puffes taggad tai augstakai Pehterburges basnizas-teefai par peefehdetaju un tadeht arri pa brihscheem Pehterburgâ dshwo, — lai winna weetâ to darroht. Stâ Merz tad nu zeenigs prahwesta-tehws to jaunu mahzitaju schai winna draudsei peewedde un pats pirmajs tur Latweefchu Deewa-wahrdus eefahze. Bija basnizâ arri labs pulzinsch to lauschu, kas, zittfahret Allukfneeschd's dshwodami, wehl pee prahwesta bijufchi mahzibâ, un tadeht gauschi preezajahs, ka atkal fawa wezza mihta ganna balsi dabbuja dsirdeht. Wissai draudsei schi deena bija par fwehtu preeku, ka nu pirmureis dabbuja fawu paschu mahzitaju, un meh's lihds ar scho draudsi to Wissuaugstaku flawejam un winnu peeluhdsam, lai ar fawu fwehtibu mihtam Reiseram atmakfa to schehligu prah-tu, ar fo winsch arri pahr teem fawu appakfchneeku gahda, kurreem Latweefchu tizziba.

Kreewu fohpmannis, kurram wahrds: Urefchnikow, taggad tur Peh-terburgâ usnehmahs, ar fawadahm sahlehm teem laudim palihdseht, kurreem flim-mas azzis irr. Winsch neween proht naggu azzî nodsiht, bet arri pascheem neredfigeem palihds. Gan wehl naw ilgi, kamehr winsch scho darbu fahze, bet winsch jau wairak ne kâ 450 zilwekus dseedinajis, no kurreem dascheem jau no daktereem sihmes bija rohâ, ka pa wissu muhschu wairs gaisminu ne warre-schoht atdabbuht.

No Rihges. Zè weens no Widssemnes leelfungeem irr darrjis sinnedu, fà dadschus laufà warroht isdeldeht. Winsch mahza, lai pa wassarajeem zaur diweem gaddeem winnus noplauj seedds, tad winni ne dabbuschoht fehklotees un treschâ gaddâ gluschi jau buhschoht isdeldeht; jo dadscheem jau tahda fakne effoht, kas treschâ gaddâ arween sakalst. — Lai nu isprohwe lauzineeki!

No Wezz-Kalzenawas, Widssemk. Mums bija wezza kohku basniza, kas warr buht wairak, ne fà 100 gaddus stahweja. Weidschoht bes nahwes breefnahm laudis ne warreja wairs tur sawu Deewa kalposchanu turreht. Preeksch 5 gaddeem ta tappe isahrdita un jaunam Deewa nammam grunts afmins likts. Ar leelu puhleschanu un dauds naudas tehriu us to paschu weetu ja una fkaista basniza tappe ustaisita, 21 affis garrumâ un ar augstahm stiprahm welwehm. Zohnam augstums irr no 27 affim. Altaris irr fkaisti ispuschkohts un ar jaunem dahgeem basnizas rihkeem no zeenigeem kungeem apdahwinahsts. Basnizas ehrgesles makfa wairak ne fà 500 sudr. rublus. Par scho jaunu un fkaistu basnizu mums buhs pateikt Deewam un sawam zeenigam leelfungam, kas ar labbu un gudru prahtu un ar dauds laika tehriu scho fwehtu ehfu likte ustaisiht un kas ikdeenas pats klahst bija, par wissu gahdadams un pehz wisseem darbeem raudsidams. Schi jauna basniza makfa wairak ne fà 9000 sudr. rublus. Zai treschâ Merz-mehnescha deenâ winna tappe eefwehtita. No mallu mallahm bija fanahkufchi kungi un laudis, tà ka basniza, jebchu labbt leela, gan drihs ne warreja wissus basnizas gahjejus fanemt. Ap pulksten' 11 preeksch pussdeenas atbrauze zeenigs general-superdenta-kungs ar muhsu leelfungu un ar 11 mahzitajeem pee basnizas durwim. Zehsu aprinka zeenigs prahwesta-kungs un Ehrgesles mahzitais Weirich preeksch aisflehgtahm basnizas durwim ihfu fwehtu wallodu turreja, tad durwis tappe atwehrtas un draudse ar preezigu flawas dseefinu tappe eewesta jaunâ basnizâ. General-superdenta-kungs un muhsu leels-kungs gahje wissu papreeksch, tad nahje 11 mahzitaji, fwehtus basnizas traufus, krusu un bihbeli nesdami, — un tad pakkat speedahs wissa draudse. Nu zeenigs general-superdents basnizu eefwehtija ar fwehteem wahrdeem un luhgschanahm, tàpat arri altari un kanzeli. Winnam blakkam preeksch altara stahweja Zehsu aprinka prahwests un Jaunas-pils mahzitais. Wissi zitt mahzitaji fehdeja pee mallas ne tablu no altara. Pee eefwehtifchanas luhgschanas wissi mahzitaji un wissa draudse zekds mettehs. Pehz tam eefahje ta Deewa kalposchana fà ik-

fwehtdeemur un zeenigs Kalzenawas wegs mahzitais fazzija spreddiki ar preezigur un pateizigu firidi. Pehz beidsamas dseefmas Jaun-Debalges mahzitais biks-rinnu turreja preefsch altara un 14 draudses lohjekti baudija Jesus fwehtu wak-farianu. Behrsohnes mahzitais kristija 3 behrnus un Rohknesses mahzitais fa-laulaja 2 pahrus. Up pulksten' 3 pehz pussdeenas Latweefchu Deewa kalposchana bija pagallam. Tad eefahze ta eefwehtifchana un Deewa kalposchana eefsch Wahz' wallodas, kas pulksten' 5 beidsehs. — — Lai Deews nu fwehti un usture un farga muhsu jaunu basnizu, mums, muhsu behrneem un behrnu behrneem par dwehseles fwehtibu. Lai fwehti un usture un ar wesselibu apdahwina muhsu gohdigu un zeenigu mahzitaju, kas gan drihs 40 gaddus pee mums Deewa wihna kalnâ strahda un pee saweem fwehta ammata darbeem irr nosfirmojis. Mums' irr jauna basnija! — tapehz meh's gribbam no jauna peeaugt tizzibâ, zerribâ un ihstâ kristigâ mihlestibâ! — L.

No Jelgawas. Dohbeles un Behrmuischas Latweefchu draudschu ja unajs mahzitajs Richter, kas lihds schim pee Jelgawas Latweefchu draudses rihta-mahzitajam par palihgu bija, zschâ Bewrar Dohbeles basnizâ tikke eewests. Winna tehws, zeenigs Kursemmes general-superdents, kas pats zittfahre tē par mahzitaju bija, arri pats draudsei winnu peewedde.

No Jggauru semmes. Tur ne senn leelskungs, kurrām wahrds Ren-nenkamp, dabujis sinnah't pahr muhsu Rihges kammanu-ratteem, pats wehl irr isdohmajis zittus: tahdus sawadus, kas, ja winnus tik apgreesch un us mutti leef, jau irr gattawas kammanas. Warr buht, ka derrehs.

No Wahz' semmes. Pa to semmi pehrkons schat gaddâ jau dauds fflah-des padarrija. Awihses stahsta, effoht tur wairaf ne kâ 40 tohrent, kurreem taggad tik pa weenu paschu mehnessi sibbens eefpehre; un wissur effoht notizis us to paschu wihsi: papreefsch ugguns rahdijahs wissapfahre tohrnam, tad nehmahs stipri spert, sneegi fahze putteht un neweens zilweks fflahdi agraki ne eeraudsija, pirms jau fahres paschâ nogallâ bija nodeggusi.

No Sprantschu semmes. Pagahjuschâ ruddent tur us semmehm gohdigs rentineeks few labbi leelu muzzu ahbotu-wihna bija sataifijis un schat pawaffarâ, seewas un behrnu preefschâ, winnu eerahwe. Jaunaka meita, patlabban no lauka atfrehjusti un drufzin wehl apswihdusi, isdserr glahsi un tuhdat, nomir-rusi, nokriht semmē. Winnas mahse, Deewam schehloht, daschu malzinu jau dschrufti, glahsi wehl rohkâ turredama, pehz ihfa brihtika arri nomirst, un tapatt notikke ar mahti. Dakteris, ahtrumâ peesaukts, likke muzzu fassit, un raug' — atraddahs dibbenâ forahgusi t'fchuh'fla. Warr buht, ka nahwigs tahrps to laiku irr eelihdis, kad laudis ruhgschanas deht spundi bija isnehmuschi.

No Seemel-Amerikas. Nu iju 6 woi wairaf gaddi buhs, kamehr gudri zilweki — Deews sinn, kurrâ pasawles mallâ — isdohmaja, ka arri neredsiigem zilwekem gramatas gan warretu mahzih't, ja tik dabbutu tahdas gramatas, kurrâhm boh'f'tabi beesâ papihri woi tik dsilli buhtu eedrikketi woi tik augsti pazelti,

Ea neredfign, ar rohku wirfũ taustidams, warretu sinnah, kas tee tahdi bohftabi effoh. Un raug', pehz mas dohmashanas wiini arri teefham to ffunsti panahze, preefch neredfigeem zilwekeem grahmatas ar paaugsteem bohftabeem drikkelt. Zomehr lihds schim gan retti kahda lappina us tahdu wihsi tiffe drikketa; bet taggad eefsch Amerikas, Pihla-delwias pilssehtã, jau pirma leelaka grahmatina preefch neredfigeem palikke gattawa, un schi irr: Markus, ta preezas-mahzitaja fwehcti stahsti us enlifki.

4ta mihkla.

Schauri brahli, kam naw meefas,	See pahreeku us to rauga,
Zohp pee wihles redseti,	Kas pee wiina jadarra.
See irr tufsch un no teefas	
Zitti zitteem lihdsigi.	Jo schis draugs tohs tapohz dabbu,
	Kã tee winnu apkamptu;
Ramehr tee pee fawa drauga,	Daschahrt, staiga tam par labbu
Kurra meefa appata,	Weens no teem ar karrogu. B.

S l u d d i n a s c h a n a.

Peez werstes tahl no Nihges semneeka mahja ar tihumeem, plawahm un gannamas semmes us renti irr isdohdama. Skaidraku sinnu dohs tas dahrsneeks Ehelmuishã.

• Sinna, zil naudas 26. Merz-mehn. deenã 1835 eefsch Nihges maksaja par daschahm prezzehm.

Par	Maksaja:	Sudr. nauda.		Par	Maksaja:	Sudr. nauda.	
		Rb.	K.			Rb.	K.
1	puhru rudsu, 116 mahrzinus smaggu	1	50	1	pohdu (20 mahrzineem) waffu	5	—
—	meeschu, 100 mahrzin. smaggu	1	20	—	tabaka	1	20
—	kweeschu, 128 mahrzin. smaggu	1	80	—	fweefta	2	50
—	ausu	—	90	—	dselses	—	65
—	firanu	1	50	—	linnu, frohna	3	10
—	rupju rudsu = miltu	1	45	—	— brakka	2	80
—	bihdeletu rudsu = miltu	2	—	—	kannepu	—	70
—	bihdeletu kweeschu = miltu	1	80	—	schichtu appinu	3	—
—	meeschu = putrainu	2	—	—	neschichtu jeb prezzes appinu	2	—
—	eefala	1	25	—	muzzu silku, eglu muzzã	4	75
—	linnu = sehklas	3	25	—	— lasdu muzzã	5	—
—	kannepu = sehklas	1	50	—	smalkas fahls	3	85
1	wesumu feena, 30 pohbus smaggu	3	—	—	rupjas baltas fahls	4	15
barrotu	weherschu galku, pa pohdu	1	—	—	wahti brandwihna, puffedegga	8	—
				—	— diwedegga	10	—

Weenu sudraba rubli warreja dabhuht par 360 kapeikeem warra naudas.

Srihw drikkelt. No juhrmallas-gubernementu augstas waldischanas pusses:
Dr. C. E. Napierfky.